

Téma seminární práce:

SUBKULTURA

Vysoké boty, výrazné líčení, barevné vlasy nebo určitý styl oblečení je známka subkultury. Její definice je velice obtížná, jelikož každá subkultura má své prvky, podle kterých ji lze zařadit. Obecně se dá subkultura popsat jako minoritní skupina členů se stejným nebo podobným názorem, určitými charakteristikami jako je styl oblékání, líčení, účes nebo třeba hudební styl, který členové propagují za nejlepší. Snaží se o protiproud společnosti, zavrhuje určitá pravidla a normy a celkově se snaží odlišit se od zažitých zvyků. Tímto jednáním jsou subkultury často spojovány s rizikem chování. Členové takovýchto skupin propagují odlišné projevy na veřejnosti, jde například o vandalismus, alkoholismus, rasismus nebo narkomani. Veřejnost takové chování zpravidla zveličuje a míra tohoto problému bývá často zkrácená.

Pojem „subkultura“ vznikl v Chicagu, kdy se ve dvacátých letech 20. století začal tento pojem zkoumat na Chicagské univerzitě. Zdejší výzkum se zabýval deviantním chováním členů subkultur. Pro tento výzkum bylo Chicago živná půda, jelikož přival emigrantů zde byl značný. Zdejší četné zakládání gangů významně přispělo k sociologickému studiu.

Chicagská škola se dělí na tři generace. První generace má své představitele jako F. Znaniecki, R. Ezra Park a W. Thomas. Výzkumy, které byly vytvořeny při této generaci, měly za úkol popsat a vysvětlit mezirasovou problematiku mezi přistěhovalci z různých částí světa. Dále byla zkoumána sociologie města a vztahy obyvatel v něm, kriminální a patologické jevy skupin.

Druhá generace neměla až tak zásadní význam. Její představitel byl Herbert Blumer. Vzniklo pouze pár prací, například „Chlapci v bílém“.

Třetí generace, složená z bývalých studentů univerzity. Jejich práce se zabývají problematikou užívání návykových látek a prostitucí. Představitelé této generace byli E. Hoffman, H. Becker, A. Strauss, P. G. Cressey.

Birminghamská škola vzniká po druhé světové válce ve Velké Británii. Nejznámějšími představiteli byli R. Hoggart, S. Hall, D. Hebdige, P. Williams, ... Velký důraz na vznik poválečných subkultur měl hlavně vývoj masmédií. Většina mládeže se tak seznámila a ztotožnila se svou určitou skupinou a mohla tak projevit svůj vlastní názor na okolní nebo politickou situaci.

Subkultury mládeže

Jak se říká, „sto lidí, sto chutí“. V tuto chvíli je na světě mnoho subkultur a jejich odnoží. Každý člověk touží někam patřit a být výjimečný, proto hledá a zkouší. Ať se jedná o hudbu nebo o politický názor, chce si prosadit své. Někdy až tak vehementně, že je pak ta určitá subkultura spojována s násilím, vandalismem a celkovým deviantním chováním. Například punk, mnozí z nás si představí chlápka s čírem, potetovanými pažemi, piecingem ve tváři, koženým křivákem a boty značky Steel nebo Dr. Martens, jak ničí veřejné osvětlení a autobusové zastávky. Jenže tyto domněnky jsou velice často mylné. Tito lidé, navenek působící

nepřístupně a vyvolávající strach jsou ve skutečnosti velice inteligentní a klidní lidé, snad jen krom jejich koncertů, kdy se dokáží opravdu odvázat.

Hlavní idea této subkultury je vzdor. Vzдор vůči zažitému stereotypu a politickému systému. Živná půda této minority byla Francie, Německo a Anglie od roku 1968. V letech 1976-77 nastává největší rozmach a právě tehdy se punk projevuje jako takový. Za představitele tohoto vzdoru byl označen už Charles Baudelaire, jakožto „prokletý básník“. Z nynějších dob je to například The Stooges a Iggy Pop, Ramones, Patti Smith, Sex Pistols a Johnny Rotten.

Označení „punk“ má hodně významů. Většinou se jedná o slangový výraz, který označuje odpad, nebo nepotřebné krámy; gaunera, ničemu nebo darebáka. V hudbě tento výraz znamená odmítání a nespokojenost.

Pro tuto subkulturu je hudba jejím hlavním projevem. Punková hudba je velmi snadno rozeznatelná a dokážeme ji lehce zařadit. Většinou se jedná o rychlou hudbu se stálým melodickým rytmem, syrovým a kvílejícím zvukem kytar a křikem do mikrofonu. Většinou zpěvákovi nejde rozumět, snad jen chvilka refrén, ale to nikomu z publika upřímně nevadí. Velkým přínosem pro punkovou hudbu byl tzv. booster, který dokáže z klasického zvuku kytary vytvořit dlouhý řezavý zvuk, který je pro punk typický. Bubeník často používá tzv. dvojšlapku, pro snadnější docílení rychlejšího rytmu.

Vzhled punkera se různí. Nemusí to být vždy uplé triko a kalhoty, velmi často manžestrové nebo kožené. Kožená bunda zvaná „křivák“ se různými cvočkami a spínacími špendlíky. Ani vysoké těžké boty s kovovou špičkou nemusí být podmínkou, ale při punkových koncertech se velmi dobře osvědčí. Hlavně při typickém punkovém tanci zvaném „pogo“ je ochrana nohou velmi důležitá. Také účes není striktně daný. Většinou máme vryty do paměti vyholené boky hlavy a uprostřed úzký pruh dlouhých vysoce postavených vlasů nejrůznějších barev. A jelikož není punker jako punker, nemusíme ho na veřejnosti vůbec poznat, dokonce se v posledních dobách velice rozmohly tzv. dready, typické spíše pro rastafariány. Tím se dokazuje, že je tato subkultura velice dobře otevřená jiným a nijak není xenofobní. Právě reggae přišlo punkovým hudebníkům velice inspirativní a mělo na punk značný vliv.

Bohužel, jako každá subkultura, má i tato negativní stránky s ní spojované. Jde hlavně o alkoholismus, který je opravdu značný a s ním je spojen i vandalismus, který ale není v tak velké míře jak je tomu například u Hooligans nebo Skinheads.

Jako všechno, i éra punku má své chvíle na vzestupu a sestupu. Punk se stal do určité meze věcí obchodu a komerce. To se samozřejmě značné části subkultury nelíbilo. Ten klasický punk se vytratil a na jeho místo usedl neopunk, který přejal prvky punku. Z punku se dál vyvinul grunge a hardcore.

Seznam literatury:

SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077

HEBDIGE, Dick. *Subkultura a styl: uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Překlad Miroslav Kotásek. Praha: Dauphin, 2012, 239 s. ISBN 978-807-2721-979.

PETRUSEK, Miloslav. *Velký sociologický slovník: II. svazek. P-Ž*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 1996, s. 749-1627. ISBN 80-718-4310-5.

518., Vladimír. *Kmeny: [současné městské subkultury]*. Yinachi. ISBN 978-809-0473-539.